

3. Кавун В. М. Семантика релігійних образів у мистецтві Відродження. *Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія*. 2020. Вип. 11. С. 106 – 113

4. Гладун В. Використання ігрових технологій на уроках історії як засіб підвищення ефективності освітнього процесу. *Нова педагогічна школа*. 2018. Вип. 2. С. 109 – 115

УДК 93

Анастасія СЛІПЧЕНКО,

бакалавр IV курсу спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізації 014.03 Історія, Херсонського державного університету, м. Івано-Франківськ, науковий керівник: Михайленко Г., к.іст.н., доцент

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ІСТОРІЇ

Анотація: У статті розглянуто передумови зародження та етапи розвитку міжнародних відносин на тлі політичної та територіальної арени.

Ключові слова: теорія міжнародних відносин, історія міжнародних відносин, системна історія, історія дипломатії, міжнародні об'єднання.

Метою даної публікації є з'ясування специфіки історії міжнародних відносин як наукового напрямку, котрий поєднує в собі елементи різних наук і потребує теоретичного обґрунтування для найефективнішого дослідження і застосування її результатів.

Міжнародні відносини – це сукупність економічних, політичних, культурних, правових, ідеологічних, дипломатичних зв'язків і взаємовідносин між народами, державами та системами держав, економічними та політичними організаціями на міжнародній арені.

Вибухнула в Європі Тридцятирічна війна 1618-1648 рр., вперше стала військовим конфліктом, що торкнувся практично всі європейські країни. Розпочавшись як релігійне зіткнення протестантів і католиків, війна переросла в загальноєвропейську бійню, що наблизилася за своїми жертвами і руйнувань до майбутніх світових війн ХХ ст. загинули близько 2 млн 100 тис. учасників військових дій та понад 6 млн мирних жителів.

Вестфальський мир укладений за підсумками цієї кривавої війни, яка стала, по суті справи, світовою війною свого часу, затвердив принципи суверенітету держави і невтручання у внутрішні справи інших держав як основу для побудови міжнародних відносин в після - військовій Європі, а потім і в глобальному масштабі.

Принципи Вестфалія, зазнавши згодом певні зміни, продовжують і сьогодні визначати суверенітет держави як основу, на якій будуються Міжнародні відносини, зафіксовану в Статуті ООН. Епоха Вестфалія залишила глибокий слід у розвитку міжнародних відносин. В її перший період запеклі війни європейських держав на суші і на морі виходять за межі Старого Світу і переплітаються між собою, приводячи, по суті справи, до загальноєвропейської війни у світовій проекції.

Змінені політичні та Міжнародні відносини диктували необхідність їх нового системного врегулювання. Цим зайнявся Віденський конгрес 1815 р. який створив Віденську систему міжнародних відносин, яку також називають Системою Європейського концерту, маючи на увазі, зрозуміло, не публічне виконання музичних творів, а досягнуту згоду основних держав - учасників, її гарантів.

На відміну від Вестфальської, Віденська система включала в свою орбіту вже не тільки держави, а й коаліції держав. Відповідальність за підтримання балансу сил покладалася тепер на основні держави і здійснювалася шляхом проведення міжнародних конференцій з питань, які визначалися як загрози миру. У період Віденської системи Міжнародні

відносини набувають глобального характеру, остаточно формуються Французька -1852 р., Німецька - 1871 р. та Британська – 1876 р. імперії.

Зовсім інший характер мала прийдешня на зміну після Першої світової війни Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин. Переможці цього разу не тільки не запросили свій клуб переможеної Німеччини, а й постаралися створити для неї разом з іншими прогналими країнами і новими державними утвореннями на територіях припинили своє існування російської та Австро-Угорської імперії дискримінаційні умови. Росія, що стала радянською в результаті зміни соціального ладу, взагалі вибула з післявоєнного врегулювання, а нова система міжнародних відносин з самого початку набула антирадянську спрямованість.

Ліга Націй, організація міжнародного співробітництва, яка була створена 10 січня 1920 року з ініціативи переможних союзних держав в кінці Першої світової війни. Жахливі втрати Першої світової війни призвели до того, що минали роки, і мир, здавалося, не наближався, постійно зростаюча суспільна вимога знайти якийсь метод, щоб запобігти відновленню страждань і руйнувань, які тепер вважалися невідворотною частиною сучасної війни.

Коли в останні роки війни лідери союзників почали будувати плани майбутньої міжнародної організації, вони відкинули будь-яку ідею відродження Пакту. Цей інструмент все ще номінально діяв на момент створення Організації Об'єднаних Націй (24 жовтня 1945 року). Через півроку Асамблея востаннє збиралася в Женеві. Повноваження і функції, покладені на Лігу багатьма договорами, були передані новій організації, яка також успадкувала її матеріальні володіння, включаючи Палац націй. 19 квітня 1946 року існування Ліги було формально припинено.

Інші питання, які розглядаються у величезній історичній літературі міжнародних відносин, включають міжнародну, і особливо європейську,

інтеграцію; альянси і приєднання, такі як Організація Північноатлантичного договору – НАТО.

НАТО – це військовий альянс, спочатку створений у 1949 році для створення противаги радянським арміям, дислокованим у Центральній та Східній Європі після Другої світової війни. Коли холодна війна закінчилася, НАТО було переосмислено як організацію "співпраця і безпека". Нинішніми членами НАТО є Албанія, Бельгія, Болгарія, Канада, Хорватія, Чеська Республіка, Данія, Естонія, Франція, Німеччина, Греція, Угорщина, Ісландія, Італія, Латвія, Литва, Люксембург, Чорногорія, Нідерланди, Північна Македонія, Норвегія, Польща, Португалія, Румунія, Словаччина, Словенія, Іспанія, Туреччина, Велика Британія та США.

Висновок: Розвитку сучасних міжнародних відносин-розосередження влади. Йде процес становлення мультиполярного світу. Сьогодні все більшу роль в міжнародному житті набувають нові центри. На світову арену все активніше виходить Японія, яка вже сьогодні є економічною наддержавою. Йдуть інтеграційні процеси в Європі. У Південно - Східній Азії виникли нові постіндустріальні держави-так звані "азіатські тигри". Є підстави вважати, що в осяжному майбутньому в світовій політиці заявити про себе Китай.

Список використаних джерел:

1. Асташин В. Методологічні проблеми викладання курсу «Історія міжнародних відносин» (про взаємозв'язок історії та теорії міжнародних відносин) / в. Асташин // Pro puncto: сучасні політичні процеси. – 2011. - Т. 10, № 1. - С. 130-139
2. Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. / Т. Григор'єва. – Київ : Видавн. дім «Києво-Могилянська Академія», 2014. – 177 с.
3. Історія Міжнародних відносин: теоретичний формат. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти, (2), 34–43.
<https://doi.org/10.31866/2616-745x.2.2018.133330>

4. Історія міжнародних відносин: теоретичний формат., 34 УДК 327 (091) Ластовський Валерій Васильович доктор історичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, Україна.

5. Марущак М.Й. Історія дипломатії ХХ століття: Курс лекцій. – Львів, 2003.

6. Міжнародні відносини (Історія. Теорія. Економіка): Навч. посібник / За ред. М.З.Мальського, Ю.М.Мороза. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 397 с.

7. Троян С. Структурно-функціональний вимір системного підходу в дослідженнях міжнародних відносин і дипломатії доби Модерну: «Європейський еквілібріум» / С. Троян, А. Киридон // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – 2016. – Вип. 23 (1). – С. 199–203.

8. Хижняк І. Системи Міжнародних відносин в історії Нового часу / І. Хижняк. – Київ, 2011. – 360 с.

УДК 94 (477)

Ілля ТУСЮК,

бакалавр ІV курсу спеціальності 032 Історія та археологія Херсонського державного університету, м. Івано-Франківськ, науковий керівник: Водотика С., д.іст.н., професор

ПРОТИСТОЯННЯ НАТО-РФ (КІН. ХХ СТ. — ПОЧ. ХХІ СТ.)

***Анотація:** Стаття розглядає актуальну проблему сучасної міжнародної політики - відносини між Північноатлантичним альянсом та Росією. В статті описані основні етапи взаємодії цих двох геополітичних гравців, від кінця Холодної війни до сучасного періоду зі зростанням напруги відносин і підвищенням рівня загрози для безпеки у світі. Тут є спроба проаналізувати фактори, які призвели до загострення конфлікту між НАТО та Росією, такі як анексія Криму, вторгнення РФ в на схід України, високий рівень військового розвитку Росії та інше. У статті також розглядається позиція країн-членів НАТО щодо*